[illegible]

Monthly Met. News

[illegible] 5 [illegible] 7 [illegible]

[illegible] 2011 [illegible]

በክላይሜት መረጃና መሣርያዎችን በመጠቀም የግብርና የጤናና የውኃ ሚቲዎሮሎጂ ትንታኔ መስጠትና መተግበር የሚያስችል የአቅም ግንባታ ሥልጠና ተሰጠ

በክላይሜት መረጃና መሣርያዎችን በመጠቀም የግብርና የጤናና የውኃ ሚቲዎሮሎጂ ትንታኔ መስጠትና መተግበር የሚያስችል የአቅም ግንባታ ሥልጠና ወርክ-ሾፕ ከኅዳር **1-3 2011** በቢሾፍቱ ጎልድ ማርክ ሆቴል ተካሄደ።

ሥልጠናውን የተካፈሉት ከአምስት የክልል ሚቲዎሮሎጂ ማዕከላት የተውጣጡ ኃፊዎችና የግብርናና የውኃ ሚቲዎሮሎጂ ባለሙያዎች መሆናቸው ታውቋል። በሥልጠናው መክፈቻ ላይ አቶ ፈጠነ ተሾመ የብሔራዊ ሚቲዎሮሎጂ ኤጀንሲ ዋና ዳይሬክተር ባደረጉት አጭር ንግግር ሥልጠናው ከዜሮ የሚጀምር ሳይሆን ካሁን ቀደም ለተደረጉት ሥልጠናዎች ማጠናከርያ ስለሆነ ሠልጣኞቹ በጥብቅ ሥነ-ሥርዓት መከታተል እንደሚኖርባቸው አሳስበዋል።

ከመርሐ-ግብሩ መረዳት እንደተቻለው ሥልጠናው በሦስት ዙር የሚካሄድ ሲሆን በመጀመሪያው ዙር የአዳማ፣ የባሌ ሮቢ፣ የኮምቦልቻ፣ የሀዋሳና የጅማ ሚቲዎሮሎጂ ማዕከላት የሚሠለጥኑ ሲሆን ቀሪዎቹ ስድስቱ ማዕከላት ደግሞ በሁለተኛው ዙር ሠልጥነው ከተጠቃሚዎች መካከል ደግሞ የተመረጡ እንደሚሠለጥኑ ለማወቅ ተችሏል።

ሥልጠናውን የሠጡት ወ/ሮ ትነበብ ዮሐንስ የኔዘርላንድ ትዌንቲ ዩኒቨርስቲ የሚቲዎሮሎጂ ዘርፍ ሁለተኛ ዲግሪ ተመራቂና አቶ ጸጋዬ ከተማ የልማት ሚቲዎሮሎጂ ዳይሬክቶሬት ዳይሬክተር መሆናቸው ታውቋል። ሥልጠናው በተግባር ልምምድ የተደገፈ መሆኑ ታውቋል።

ሠልጣኞቹም በተለይ ዘመናዊውን የትንበያ ሞዴሎችና ማሳያዎች በሚገባ ለመጠቀም አቅማቸውን እንደሚያዳብር ገልጸዋል። በተለይም የጂኦኔት ካስት አጠቃቀምን በማጎልበት ለግብርና ለውኃ ሚቲዎሮሎጂ ትንታኔ በማድረግ የባለሙያዎችን ክህሎት በማዳበር በዘርፉ የተሻለ እገዛ እንያደርጉ ማስቻለ መሆኑም ተገልጿል።

በሥልጠናው መጨረሻ ላይ ያገኙትን እውቀት ተግባራዊ በማድረግ በአምስት ቡድኖች በመመደብ ተግባራዊ ልምምድ ማድረጋቸው ታውቋል።

በተያያዘም ከህዳር **8-10** ቀን **2011** ዓ.ም በመጀመሪያው ዙር ያልተካፈሉት ስድስት የሚቲዎሮሎጂ አገልግሎት ማዕከላት በአዳማ ከተማ ደምበል ቪው ሆቴል ስልጠናቸውን አካሂደዋል፡፡

□□□□□□ ተሳታፊዎች በከፊል

በጥናትና ምርምር ዳይሬክቶሬት በተዘጋጀው መድረክ በ2010 ዓ.ም የተሰሩ የጥናትና ምርምር ውጤቶች መገምገም እና በ2011 ዓ.ም የጥናት ስራዎች ፕሮፖዛል ዕቅድ ቀረበ

የሥልጠና መድረኩ የተዘጋጀው ከህዳር **11-13** ቀን **2011** ዓ.ም በአዳማ ደንበል ቪው ሆቴል ሲሆን፤ በመድረኩ ላይ **90** የሚሆኑ የኤጀንሲው ከፍተኛና መካከለኛ አመራሮች እንዲሁም የኬዝ ቲም አስተባባሪዎች እና የአስራ አንዱም የክልል ማዕከላት ኃላፊዎች፣ የኬዝ ቲም አስተባባሪዎችና የተወሰኑ ባለሙያዎች በተገኙበት መሆኑ ታውቋል፡፡

የሥልጠና መድረኩን በንግግር የከፈቱት የብሔራዊ ሚቲዎሮሎጂ ኤጀንሲ ዋና ዳይሬክተር አቶ ፈጠነ ተሾመ ሲሆኑ፤ በሶስት ቀናት የተያዙ አጀንዳዎችን በመግለጽ በመጀመሪያም በ**2010** ዓ.ም የተሰሩ የጥናትና ምርምር ውጤቶችን መገምገም በመቀጠልም በ**2011**ዓ.ም የጥናት ስራዎች ፕሮፖዛል ዕቅድ ማቅረብና በአጠቃላይ የጥናትና ምርምር ስራዎችን እንዴት መመራት እንዳለባቸው አብራርተዋል፡፡ አያይዘውም ባለፍት አመታት ሪሰርች ያልተሰራባቸውን ጊዜዓት በመግለጽ በቀጣይ ሁሉም ርብርብ በማድረግ ሳይንሱን በምርምር እንዲታገዝ ብዙ መስራት እንደሚጠበቀብንና መንግስትም የመቶ ቀን ዕቅድ በየመስሪያቤቱ እንዲተገበር ባስቀመጠው አቅጣጫ መሰረት በዚህ በሶስት ወር ከአስር ቀናት ውስጥ የተጀመሩ ችግር ፈቺ የጥናትና ምርምር ውጤቶች ተጠናቀው እንዲቀርቡና ማንዋል እንድናዘጋጅና በእጃችን ያለውን በማሳሰብ መድረኩ በይፋ መከፈቱን እገልጻለሁ ብለዋል፡፡

በዚሁ በሶስት ቀናት ውስጥ ከቀረቡት ጥናትና ምርምር ከተካሄደባቸው ጥናቶች መካካል በመጀመሪያ የቀረበው በአቶ አባተ ጌታቸው እና አቶ ባህሩ ማረኝ ሲሆኑ በባሌ ዞን ስንዴ አምራች ከሆኑ ሁለት ወረዳዎች መካከል ለአየር ሁኔታና ጠባይ ተለዋዋጭነት በጣም ተጋላጭ የሆነውን አንድ ቀበሌ በመምረጥ የዝናብ አገባብና አወጣጥ፣ ከፍተኛና ዝቅተኛ ቴንፒሬቸር እና ሶላር ራዲዬሽን በሰብል እድገት ላይ የሚያሳድሩትን ተፅዕኖን ለማጥናት የተካሄደ ሲሆን በአካባቢው አርሶ አደር ዘንድ በተፅኖዎቹ ዙሪያ ያለውን ዝንባሌ የሚያሳይ የጥናትና ምርምር በማካሄድ ውጤቱን አቅርበዋል፡፡ ሁለተኛው ጥናት የተካሄደው በሰው አማካኝነት ለረጅም ጊዜ መረጃ በሚሰበሰብባቸው የገጸ-ምድር

ጣቢያዎች **(conventional Station)** እና አሁን ኤጀንሲው በስፋት እያቋቋመው በሚገኘው አውቶማትክ የአየር ሁኔታ መሰብሰቢያ ጣቢያዎች የሚሰበሰቡ መረጃዎችን በማነፃፀር ላይ ትክረቱን ያደረገ ጥናት ነው፣ የጥናት ውጤቱን በንፅፅር ያቀረቡት አቶ ዮሴፍ ተስፋዮ ሲሆኑ ሥራውም ከኤጀንሲው ምክትል ዋና ዳይሬክተር አቶ ክንፈ ኃ/ ማሪያም ጋር እንደተሠራ ገልጸዋል። ይህ ጥናት ኤጀንሲው የዘርፉን መረጃ አሰባሰብ ሂደት ለማዘመን በስፋት እያከናወነ ያለውን ሥራ በሙሉ እምነት እንዲቀጥል የሚያደርግ በመሆኑ ጠቀሜታው የጎላ መሆኑም ጠቅሰዋል።

ሌላው ጥናታቸውን ያቀረቡት የሶማሌና አጎራባች አካባቢዎች የሚቲዎሮሎጂ አገልግሎት ማዕከል ኋላፊ የሆኑት አቶ ዘሪሁን ኃ/ ማሪያም ሲሆኑ፣ የአገራችንን ወቅቶች በሶስት በመክፈል የተጠናው ጥናት ምዕራብ ኢትዮጲያን እና የደቡብ ምስራቅ ኢትዮጲያን የመወከል እቅሙ አናሳ መሆኑን በመግለፅ ሶስቱም የዝናብ ቀጠናዎች የየራሳቸው ወቅቶች ሊኖራቸው እንደሚገባ በማብራራት በጥናታቸው ላይ ልዩ ትኩረት የነበረው የደቡብ ምስራቅ ዝቅተኛ ቦታዎች ከማእከላዊው እና ከሰሜኑ የሀገራችን አከባቢዎች በተለየ ሁኔታ በክረምት ወቅት ዝናብ ካለማግኘታቸው በተጨማሪ የበጋ ወቅት ከመጀሩ አስቀድመው ዝናብ ማግኝት የሚጀምሩ መሆናቸውን በጥናታቸው በዝርዝር ካመላከቱ ብኋላ በደቡብ ምስራቅ ኢትዮጵያ ታሰቢ የሚሆኑት ወቅቶች በሶስት ሳይሆን በአራት ወቅቶች መከፈል እንዳለባቸው በዝርዝር ጥናታቸው አመላክተዋል።

በአጠቃላይ አስር የሚሆኑ የጥናትና ምርምር ውጤቶች ቀርበው በባለሞያዎች በመተቸትና አስተያየት በመስጠት ያዳበሩት ሲሆን ከዚህም ባሻገር ከብሔራዊ የሚቲዎሮሎጂ ኤጀንሲ በሀገር ውስጥና ውጭ ሀገር በሚገኙ የዘርፉ ከፍተኛ ተመራማሪዎች ለግምገማ ከቀረቡና ከተገመገሙ ብኋላ በተለያዩ ዓለም ዓቀፍና ተቋማዊ የህትመት ውጤቶች ላይ እንደሚወጡ ይጠበቃል። በመቀጠልም የምርምር ውጤቶች ከቀረበ በኃላ ሁሉም ተሰብሳቢ በየዳይሬክቶሬቱ በግሩፕ በመሆን ሰፊ ውይይት አካሂዷል። አቶ ፍጹም በቀለ የሚቲዎሮሎጂ ጥናትና ምርምር ጊዜያዊ ዳይሬክተር የምርምር ልዩ ቦታዎች ላይ አጭር ገለጻ አድርገዋል።

በ**2011** ዓ. ም ሊሰራ በታቀደው ሪሰርች ፕሮፖዛል ላይ ከዋናው መስሪያ ቤት እና አስራ አንዱም አገልግሎት ማዕከላት በአጠቃላይ አስራ ስድስት ፕሮፖዛል ቀርቧል፣ በቀረበውም እቅድ ላይ ሰፊ ውይይትና አስተያየት ተሠጥቶበታል። አቶ ፈጠነ ተሾመ እንዳሉት ተቋሙ የሪሰርች ተቋም

እንደመሆኑ መጠን በዛ ደረጃ ስራዎቻችን በአግባቡ መምራት ላይ ክፍተቶች ተስተውሏ። ባለፉት አራት ተከታታይ ዓመታት ያለሞያዎችን አቅም ለመገንባት የሰራናቸው ስራዎች ውጤታቸው አሁን ላይ ጎልቶ በመታየት ላይ መሆኑ የቀረቡት የጥናት ውጤቶች ማሳያ ናቸው። በቀጣይም አንዱ ከአንዱ በመማማር ልዩነቶችን ማጥበብ ይኖርብናል፣ በተቀመጠው መርሃ-ግብር መሰረት ከተሰራ ጥሩ ለውጥ እንደሚመጣ በግልፅ አመላክቷል።

በመጨረሻም አቶ ክንፈ ኃ/ማሪያም የኤጀንሲው ምክትል ዋና ዳይሬክተር በ**2010** ዓ.ም ከ አስራ ሶስት በላይ ፕሮፖዛል መቅረቡን በማስታወስ የተሰጣቸውን **feed back** በመውሰድ አስራአንዱ አስተካክለው ያቀረቡ መሆናቸውን በመግለጽ አሁንም ባቀረቡት ፖሮፖዛላ ላይ የሚሰጣቸውን ማስተካከያ በመውሰድ በተሠጣቸሁ ጊዜ ጨርሰው ማስገባት እንዳለባቸውና የጥናትና ምርምር ዳይሬክቶሬት የክፍሉን ስራ ከመስራት ባሻገር እገዛ ማድረግ እንዳለበት አሳስበዋል።

ጥናታዊ ፅሁፍ ካቀረቡ ባለሙያዎች በከፊል

ብሔራዊ የሚቲዎሮሎጂ ኤጀንሲ የብሔር፣ ብሔረሰቦችና ሕዝቦች ቀንና ሌሎች ሶስት በዓላትን በቅንጅት አከበረ

የብሔራዊ ሚቲዎሮሎጂ ኤጀንሲ አመራርና ሰራተኞች **30**ኛውን ዓለም አቀፍ የኤድስ ቀን "ይበልጥ ለኤች አይ ቪ ተጋላጭ ነን፣ እንመርመር ራሳችንን እንወቅ" በሚል መሪ ቃል ፣ **27**ኛውን ዓለም አቀፍ የፀረ-ፆታ ቀን "ጀግኒት ልጆቿን በማስተማር ፆታዊ ጥቃትን ትከላከላለች" በሚል መሪ ቃል፣ **14**ኛውን ዓለም አቀፍ የፀረ ሙስና ቀን "ሁለንተናዊ ልማታችንንና ሰላማችንን ለማረጋገጥ በሙስና ላይ እንዝመት፤ ጊዜው የተግባር ነው!" በሚል መሪ ቃል እንዲሁም **13**ኛውን የብሔር፣ ብሔረሰቦችና ሕዝቦች ቀን፣ "በብዝሃነት የደመቀ ኢትዮጵዊ አንድነት" በሚል መሪ ቃል ህዳር **29** ቀን **2011** ዓ.ም በአዳማ ከተማ አባገዳ አዳራሽ በደማቅ ስነ-ስርዓት አከበሩ።

የኤጀንሲው ዋና ዳይሬክተር አቶ ፈጠነ ተሾመ መድረኩን በንግግር ሲከፍቱ እንደተናገሩት የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ህገ-መንግስት የፀደቀበትን ቀን መነሻ በማድረግ በአገራችን ለ**13**ኛ ጊዜ "በብዝሃት የደመቀ ኢትዮጵያዊ አንድነት" በሚል መሪ ቃል የሚከበረው የብሔር፣ ብሔረሰቦችና ሕዝቦች ቀን አገራችን በሁሉም ዘርፍ መሰረታዊ ለውጥ በማዳሄድ ባለችበት ወቅት ላይ በመሆኑ የዘንድሮን በዓል ልዩ ያደርገዋል ብለዋል።

ዳይሬክተሩ አያይዘውም በአገራችን ለ**13**ኛ ጊዜ እንዲሁም በዓለም አቀፍ ደረጃ ለ**27**ኛ ጊዜ "ጀግኒት ልጆቿን በማስተማር ፆታዊ ጥቃትን ትከላከላለች" በሚል መሪ ቃል የሚከበረው የፀረ-ፆታ ቀን /የነጭ ሪቫን ቀን/ የወንዶች አጋርነት የሚገለፅበት በዓል መሆኑን ገልፀው በሴቶች ላይ የሚደርሱ ጥቃቶችን ሁሉም የህብረተሰብ ክፍል ሊታገለው የሚገባ በመሆኑ የኤጀንሲው ሰራተኞችም ፆታዊ ጥቃትን በመቃወም እና በመከላከል አጋርነታቸውን ሊያረጋግጡ እንደሚገባ አሳስበዋል።

የኤጀንሲው ዋና ዳይሬክተር በንግግራቸው በአገር አቀፍ ደረጃ ለ**31**ኛ ጊዜ "ይበልጥ ተጋላጭ ነን እንመርመር ራሳችንን እንወቅ!" በሚል መሪ ቃል የሚከበረው የዓለም የኤድስ ቀን በተቋም ደረጃ

ሲከበር የቅድመ መከላከል ስራን ለመስራትና የሚፈጠሩ ችግሮችን በግልፅነት በመወያየት ወደ መፍትሄ እንምጣ የሚል ጥሪያቸውን አስተላልፈዋል።

ዋና ዳይሬክተሩ እነዚህን በኣላትን በቅንጅት ስናከብር በልዩነት ውስጥ ያለውን አንድነት በመገንዘብ ለሰላማችን ያለውን ዋጋ ትልቅነት በመረዳት ከሌብነት የጸዳ ጤንነቱ የተጠበቀ አምራች ዜጋን በማፍራት የጾታ ጥቃትን አምርሮ በመከላከል መሆኑን በመረዳት ለተግባራዊነቱ ሁሉም በጋራ መረባረብ እንዳለበት አሳስበዋል።

"የኤች አይ ቪ/ ኤድስን በመደበኛ ስራ ውስጥ አካቶ መተግበር" በሚል ርእስ ከጥቁር አንበሳ ስፔሻላይዝድ ሆስፒታል በመጡ በእጩ ዶ/ ር ፋሲል ተፈራ፣ የጸረ-ፆታዊ ጥቃት ቀንን አስመልክቶ የተዘጋጀ ፅሁፍ በኤጀንሲው የሴቶች የህፃናትና የወጣቶች ጉዳይ ዳይሬክቶሬት ዳይሬክተር በሆኑት በወ/ ሮ አልማዝ ታደሰ እንዲሁም የፀረ ሙስና ቀንን በተመለከተ የተዘጋጀውን ፅሁፍ በኤጀንሲው የስነ-ምግባር መኮንን በወ/ ሮ አልማዝ ሽፈራው ቀርቦ ሰፊ ውይይት ተካሂዶባቸዋል በመጨረሻም ወ/ ሮ ፈለጉሽ አባዋ በበዓሉ ዙሪያ ያዘጋጁትን ግጥም አቅርበዋል።